

Svend Thulesen, stjóri: Vit mugu alla tíðina royna at gera eitt enn betri søluarbeiði

Tað er neyðugt við størri samarbeiði millum virkini og søluliðið, sigur Svend Thulesen, stjóri m.a. í samrøðu við Sosialin

Nógv hefur verið tosað og skrivað um góðsking og um sølu av fiski. Ein teirra, sum i dag bæði tekst við góðsking og sølu, er Svend Thulesen í Klaksvík. Hann er stjóri á Kjølbrosølu, sum eigur eitt tað størsta flakavirkið í landinum, og hann er somuleiðis starvsnevndarformaður í Føroya Fiskasølu, sum er størsta fyrirtøkan í Føroyum.

Søluliðið gjørt ov lítið

Vit hava spurt Svend Thulesen, um tað er søluliðið ella tað einstaka fiskavirkið, sum eigur at koma við hugskotum, tá tað snýr seg um at framleiða nýggjar fiskavørur.

Hann sigur, at hugskotið sjálvsagt eigur at koma frá søluliðinum, tí tað hefur fólk úti á marknaðinum, sum kann kanna, hvørjar vørur kundin ynskir, og hvat kann framleiðast í Føroyum.

— Men her mugu vit tverri viðganga, at ov lítið hefur verið gjørt higartil. Tað, sum er gjørt, er komið frá virkjunum sjálvum. Tað eru framleiðararnir, sum eru komnir til søluliðið við hugskotum og nýggjum vörum og biðið tað selja vørurnar.

Svend Thulesen heldur, at tað rætta var, um bæði søluliðið og framleiðarar virkaðu meira saman og góvu hvørjum øðrum hugskot. Høvdu t.d. sølumenningar latið virkini vitað, hvat tey kunnu selja, so høvdu tey eisini kunnað móguleikan at farið undir nýggjar framleiðslur.

Størri samarbeiði

— Er tørur á betri sam-

arbeiði millum virkini og søluliðið?

— Tað haldi eg avgjort. — Sølufólkini eiga altíð at hava antennuna úti, tá tey ferðast í útlandum. Tey eiga at umhugsa, hvussu virkini í Føroyum skulu bera seg at fyrri at koma inn á marknaðin við hesi og hási vöruni. Vit mugu ikki bert hugsa um at selja tað, sum vit altíð hava selt, men vit eiga eisini at leita upp nýggjar leiðir.

Annars visir Svend Thulesen á, at Føroya Fiskasøla hefur roynt at gera nakað meira við søluna av nýggjum fiskavörum. Enn er tó ov lítið komið burtur úr hesum royndunum at finna fram til nýggjar vørur, sum virkini kunnu framleiða.

Fiskiðnaðurin!

Hann heldur annars, at tað er so lætt at havast at Føroya Fiskasølu fyrri, at einki hendir á vörumenn-ingarøkinum og visir á, at vit eiga eisini at vera varug við teir trupulleikar, sum eru í sjálvari uppbyggingini av fiskiðnaðinum á landi.

— Hvønn skal Føroya Fiskasøla venda seg til og biðja fara undir at gera hesa og hasa nýggju vöruna? Tað er greitt, at ein kann ikki biðja 20 flakavirki í Føroyum fara undir eina nýggja framleiðslu. Lat okkum siga, at Fiskasølan biður eitt virki gera eina nýggja vöru, men so eru tað kanska seks onnur, sum eisini ynskja at gera hesa somu vöruna. Hvønn skal Fiskasølan tá biðja fara undir at framleiða hesa nýggju vöruna?

Man tað ikki enda við, at Fiskasølan sjálf fer undir at gera hesar nýggju vørurnar fyrri ikki á »for-

nerma« nakran av limum sinum, spyr Svend Thulesen og leggur aftrat:

— Sjálvur haldi eg, at hetta er ein rættiliga álvarsamur spurningur. Eg haldi ikki, at Fiskasølan eigur at vera framleiðari.

Spesialisera virkini

Svend Thulesen er ikki í iva um, at neyðugt er við broytingum, ikki bert í søluliðinum, men eisini á framleiðsluøkinum.

— Vit mugu koma burtur frá tí, at øll flakavirkini gera tað sama. Vit mugu differentiera flakavirkini, soleiðis at ikki øll eru kopíir av hvørjum øðrum. Vit mugu koma hartil, at eitt virki ger eina ávísu vöru, eitt annað virki eina aðra o.s.f.

— Er tað so, at tonsamentaliteturin framvegis ger seg galdandi á virkjunum heldur enn tað at fáa sum mest burtur úr eina ávísari nøgd ella ávísu fiskaslagi?

— Tað er eingin ivi um, at flakavirkini í dag kappast um at fáa flest tons heldur enn at fáa sum mest burtur úr teimum tonsunum, tey fáa.

— Nú hevur tó so ofta gjørt vart við hesi víðurskiptini, men tú ert jú sjálvur stjóri á einum tí størsta flakavirkinum og starvsnevndarformaður í Fiskasøluni. Hvi gert tú ikki nakað sjálvur fyrri at broyta hesi víðurskiptini?

— Eg havi ofta tosað við aðrar um hesar spurningar við tí fyrri eyga at fáa hetta broytt. Men hetta er ikki so einfalt, tí tað er nú einaferð so, at grannin ynskir ikki altíð, at tað skal ganga betri hjá sær. Eitt virki vil kanska vága at missa fimm oyru, heldur

Svend thulesen, stjóri á Kjølbrosølu og starvsnevndarformaður í Føroya Fiskasølu

enn at eitt annað virki kann vinna tiggju oyru. Sleppa vit ikki av við henda sjálvdráttarmentalitetin í fiskiðnaðinum, so koma vit onga leið viðari.

Býta fiskin

Svend Thulesen heldur annars, at virkini áttu at bytt fiskin sínámillum, soleiðis at ávís virki bert tóku imóti ávísu fiskaslagum.

Sum dømi visir hann á eitt øki sum Skálafjørðin, har tó á dag eru ialt 4 fiskavirki.

— Eg ivist ikki í, at hevði ein har havt eina býttisskipan millum virkini, soleiðis at eitt virki bert tók sær av flakafarmleiðslu, eitt annað bert av saltfiskinum og eitt triðja kanska heilfrysti fisk, so hevði hetta havt við sær, at hvørt einstakt virki fekk eina meira rationella framleiðslu og harvið eitt betri úrslit.

Thulesen leggur aftrat, at sliki arbeidsgongd ikki nýtist at hava við sær, at virki verða niðurlögð, tvørturímóti ber við hesum til at varðveita arbeidsplassini í teimum ymsu byggunum og samstundis fáa meira burturúr.

Færri og betri

Slikur framferðarháttur er

ikki ókendur aðrastaðni, har virkini leggja seg eftir at arbeiða ávís fiskaslag heldur enn rúgvu av ymsum fiskaslagum. Har keypir t.d. eitt virki allan flatfisk á aktión, eitt annað virki keypir bert tosk og hýsu og ger fløk burturúr o.s.f. A henda hátt spesialisera virkini seg í eini vøru istaðin fyrri at hava eina vørusamanseting, ið telur kanska 150 ymisk vørnummar.

Svend Thulesen visir á, at hetta stóra talið er tað, sum føroysku flakavirkini arbeiða við. Her er so talan um fiskaslag, stódd, viðgerð o.s.f. T.v.s. at eitt virki aðrastaðni bert skal leggja seg eftir 10-20 variationum, og tí er tað greitt, at tað hefur nógv betri móguleika at fylgja við á marknaðinum.

— Eg eri visur í, at hetta er leiðin vit skulu ganga, sigur Svend Thulesen.

I Føroyum er stóðan í dag tann, at virkini mugu keypa allan fiskin, sum bátur landar. T.v.s. at har eru eisini fiskaslag upp í, sum ikki verða nógv vird og tiskil verða brúkt til onkra heilt biliga framleiðslu ella enda sum mjøl og minkafóður. Orsøkin kann vera tann, at tað loysir seg ikki fyrri virkini at gera nógv burtur úr eini litlari nøgd av ávísu fiskaslagi.

Hevði so eitt einstakt virki kunnað tikið imóti øllum tí, sum bleiv fiskað av einum ávísu fiskaslagi, so hevði tað kunnað gjørt meira burtur úr vöruni og tiskil fingið størri pening burtur úr.

Avgreiðsla!

— Tað hefur verið sagt, at Fiskasølan meira virkar sum ein banki ella avgreiðsla heldur enn sum ein uppsøkjandi sölufyrirtøka. Hvat heldur tú um slíkt skoðsmál?

— Er stóðan veruliga tann, at Føroya Fiskasøla er vorðin til eitt slag av banka ella avgreiðslu, so er uppá tíðina at umskipa hana. Tað er so eisini júst hetta, sum er við at henda á Fiskasøluni sigur Svend Thulesen og visir til seinastu umbyggingina og uppbyggingina og upphýðið í fleiri sjálvstøðugar eindir.

— Hetta eru spurningar, sum hava verið nógv umrøddir á Fiskasøluni og sum nú eisini vera tiknir til eftirtektar. Men heldur Fiskasølan so kortini fram við at vera eitt slag av avgreiðslu sum sipað verður til í spurninginum, so hevur núverandi felagsformaður yvirlivað seg sjálv-an.

Nýggj sölufólk

Annars viðgongur Svend Thulesen, at limirnir í